

FYLKESRÅDSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
199/13	Fylkesrådet	11.09.2013

Høring - søknad om bygging av Dalelva kraftverk i Tjeldsund kommune

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt på høring søknad fra Blåfall AS om tillatelse til å bygge Dalelva kraftverk i Tjeldsund kommune. Søknaden skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Høringsfrist er satt til 13. september 2013.

Med bakgrunn i *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, anbefaler fylkesrådet at det blir gitt konsesjon til Dalelva kraftverk. Det forutsettes at prosjektet tilpasses slik at det ikke gir permanente hindringer for flytting av rein.

Figur 1 Oversiktskart med planlagt tiltaksområde inntegnet som rød sirkel.

Bakgrunn

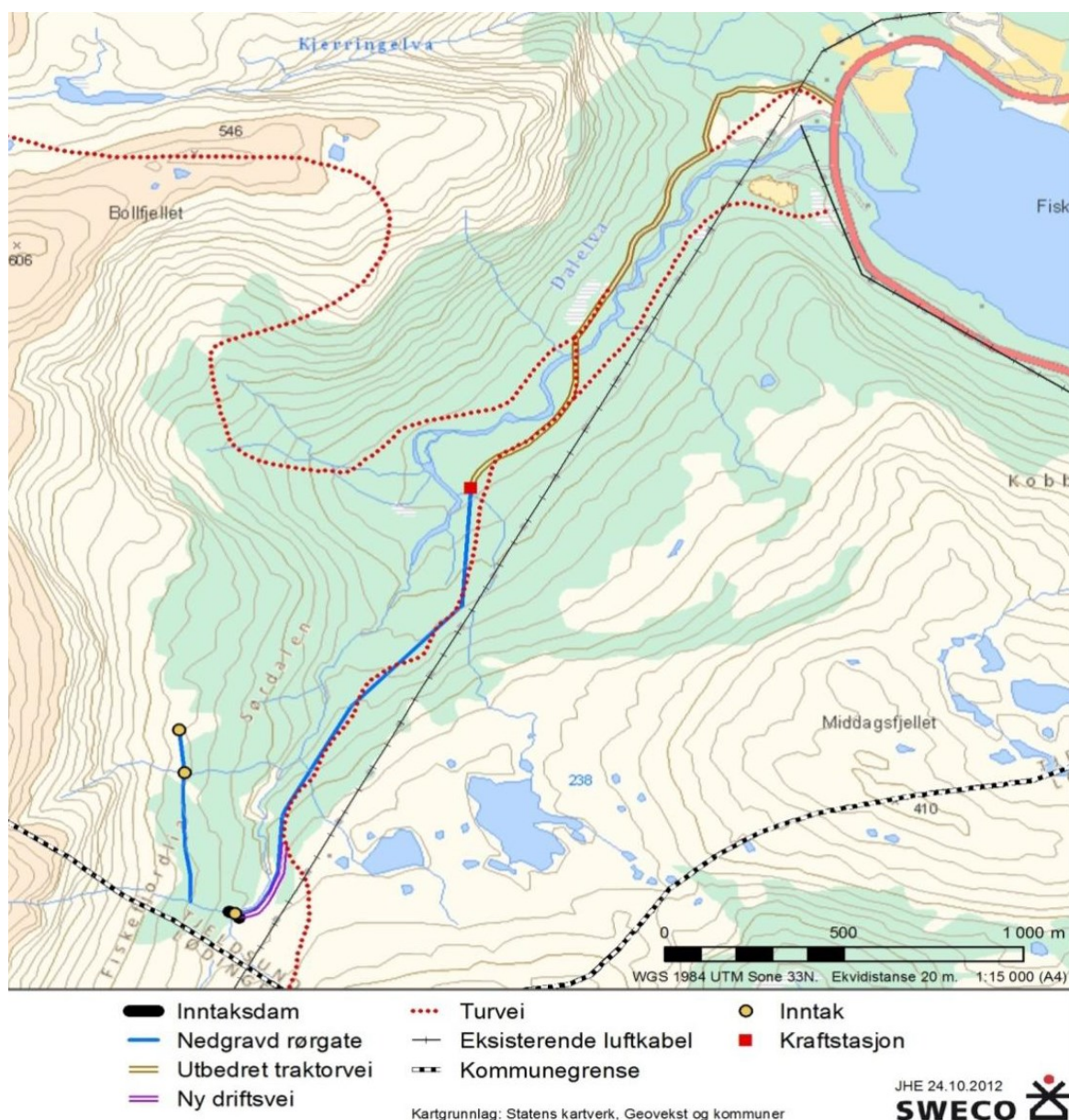
Dalelva ligger i Tjeldsund kommune på Hinnøya, og renner ned Sørдалen og ut i Fiskefjorden som er en avgreining av Tjeldsundet, jf. figur 1.

Planlagt nedgravd rørgate fra hovedinntaket i Dalelva og ned til kraftstasjonen, vil få en lengde på ca. 1550 m, jf. figur 2. Det går i dag en skogsvei langs Dalelva som planlegges opprustet i forbindelse med tiltaket. For å øke tilsiget er det også planlagt å overføre vann via rør i ca. 550 m fra to bekkeinntak vest for Dalelva, jf. figur 2. Overføringen gir en ekstra produksjon på ca. 0,8 GWh.

Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en ca. 1,6 km lang strekning i Dalelva, samt henholdsvis 300 og 500 meter i de to sidebekkene. Søker har planlagt å slippe en minstevannføring på 100 l/s i Dalelva hele året.

Tabell 1 Hoveddata for Dalelva kraftverk (fra konsesjonssøknad).

Produksjon:		
Installert effekt	(MW)	2,0
Årlig produksjon	(GWh)	5,3
Vinterproduksjon	(GWh)	2,3
Sommerproduksjon	(GWh)	3,0
Økonomi:		
Kostnad	(MNOK)	22,8
Utbyggingspris	(Kr/kWh)	4,30
Vanndata:		
Middelvannføring	(l/s)	560
Alminnelig lavvannføring	(l/s)	102
5-persentil sommer	(l/s)	150
5-persentil vinter	(l/s)	90
Planlagt minstevannføring – sommer	(l/s)	100
Planlagt minstevannføring – vinter	(l/s)	100
Kraftverk:		
Inntak	(moh.)	230
Avløp	(moh.)	60
Berørt elvestrekning	(m)	1600
Inntaksdam høyde	(m)	4
Inntaksdam lengde	(m)	20
Rørgate	(m)	1550
Ny vei	(m)	300
Kraftstasjon	(m ²)	500
Nettilknytning (jordkabel)	(m)	1700

Figur 3 Detaljkart over det planlagte tiltak i Dalelva kraftverk (fra konsesjonssøknad).

Problemstilling

Sentrale opplysninger fra konsesjonssøknaden

Positive samfunnsvirkninger av tiltaket

Dalelva kraftverk vil bidra positivt til energiforsyningen i området og være en inntektskilde for grunneier og utbygger. I anleggsperioden vil tiltaket skape arbeidsplasser og det blir behov for tilsyn i driftsfasen som fører til noe økt sysselsetting lokalt. En stor del av investeringen vil gå til lokale leverandører og dermed styrke det lokale næringslivet. Anlegget vil også gi økte inntekter til kommunen.

Naturmangfold

Det er utarbeidet en biologisk mangfoldrapport av Sweco. I følge denne er det ikke registrert rødlistearter i Sør-dalen. Jerv, gaupe og oter forekommer i kommunen og kan forekomme i tiltaksområdet. Det finnes viktige hekkelokaliteter for rovfugl, og dalen brukes også som trekkvei

for elg. Naturtypene gråor-seljeskog og gammel fjellbjørkeskog er påvist i kraftstasjonsområdet, begge med liten verdi. Det er i følge denne rapporten ikke påvist truede vegetasjonstyper.

I anleggsfasen er tiltaket vurdert å gi stor negativ konsekvens dersom anleggsarbeidet legges til hekkeperioden for rovfugl. Utover dette forventes tiltaket å gi liten negativ konsekvens for naturmangfold.

Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON)

Tap av INON sone 2 (1-3 km fra tyngre teknisk inngrep): 1,1 km²

Tap av INON sone 1 (3-5 km fra tyngre teknisk inngrep): 0,9 km²

Fisk og fiske

Det er utført et prøvefiske som viser forekomst av sjørret og ørret på anadrom strekning opp til vandringshinder ca. 250 m fra utløpet av elva i sjøen. Denne strekningen er vurdert til middels verdi. Det er en lokal bestand av bekkeørret oppstrøms vandringshinderet som er gitt liten verdi. Konsekvensene av tiltaket for anadrom strekning er vurdert til *liten negativ*.

Reindrift

I følge konsesjonssøknaden er området brukt som høstwinterbeite og sommerbeite. I tillegg går det en flytt- og trekklei gjennom området. Noe kalving forekommer også i området. Konsesjonssøknaden har innhentet informasjon fra reinbeitedistriktet om at området også brukes som oppsamlingsområde i forbindelse med samling til gjerdeoperasjoner.

Tiltaket er vurdert til å ha middels negative konsekvenser for reindrift forutsatt at avbøtende tiltak iverksettes.

Landskap

Dalelva vil bli noe mindre fremtredende som landskapselement som følge av at vannføringen reduseres på strekningen mellom inntaksområdet og stasjonsområdet samt nedstrøms bekkeinntak i de to sideelvene vest for Dalelva.

Kulturminner

Det er ikke registrert automatisk fredede kulturminner i tiltaksområdet.

Friluftsliv

Området benyttes en del i forbindelse med friluftsliv. Fra utløpet av Dalelva går en DNT-merket tursti opp til Bollfjellet, jf figur 2. Deretter går stien vestover til den ubetjente hytta Toralfsbu. I følge lokalkjente brukes denne stien en god del.

I følge konsesjonssøknaden vil tiltaket i liten grad føre til negative konsekvenser for friluftslivinteresser.

Tiltakshavers forslag til avbøtende tiltak

- Anleggsperioden og vedlikeholdsarbeid bør legges utenom hekketiden i mars-juli.
- Tilbakeføring av toppmasser etter inngrep vil gi naturlig revegetering.
- Ikke bruke mer areal enn nødvendig ved opprusting av traktorvei.
- Minstevannføring 100 l/s hele året.

Andre sentrale opplysninger

Fjordlandskap

I *Regional plan om små vannkraftverk* er tiltaksområdet del av et større område karakterisert som fjordlandskap av liten verdi.

Reindrift

I følge reindriftsforvaltningens kartportal ser tiltakets kraftstasjon og adkomstvei ut til å berøre ytterkanten av en flyttlei.

Kulturminnefaglig vurdering fra Nordland fylkeskommune

Tiltaket berører ikke kjente, verneverdige kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for, og potensialet for påvisning av nye, hittil ukjente, synes å være lavt.

Friluftsliv

I forbindelse med friluftskartlegging i området, er Sjørdalen vurdert som et *svært viktig friluftsområde*.

Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen)

Tiltaket ligger ikke i et område som er omfattet av en vedtatt regional forvaltningsplan i henhold til vannforskriften. Det er derfor ikke vedtatt miljømål for vannforekomsten. Karakterisering (fra vann-nett 28.08.13) viser at vannforekomsten (177-131-R) som det planlagte tiltaket berører, ikke er i risiko for å ikke oppnå god miljøtilstand innen 2021.

Andre instansers uttalelse

Uttalelse fra Tjeldsund kommune, Fylkesmannen, Reindriftsforvaltningen og andre parter, vil bli lagt ved saken så fremt dette lar seg gjøre før saken behandles i fylkesrådet.

Vurderinger

Fylkestinget har vedtatt *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*. Hovedmålsettingen for planen er: *Det er et regionalpolitisk mål å bygge ut ny vannkraft der hvor konsekvensene for andrearealbruksverdier er akseptable. Nordland skal arbeide for økt produksjon av vannkraft tilsvarende 1,3 TWh i ny årlig produksjon innen 2025 (overordnet strategi nr. 1).*

Med bakgrunn i *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, vil fylkesråden anbefale NVE at det blir gitt konsesjon til Dalelva kraftverk. Fylkesråden forutsetter at tiltaket tilpasses slik at det får minst mulig negative konsekvenser for reindrift, og ikke gir permanente hindringer for flytting av rein.

Fylkesråden viser til tabell 2 hvor tiltakets konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier er vurdert opp mot småkraftplanens kapittel 2. Fargekodingen forutsetter at avbøtende tiltak iverksettes for å opprettholde viktige miljøverdier. I tabell 2 er også tiltakets positive samfunnsvirkninger vurdert.

Tabell 2. Fylkesrådets vurdering av dalelva kraftverks konsekvenser

Vurdering av konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier			
Tema	Verdi	Konflikt	Vurdering i henhold til småkraftplanens kapittel 2
Fisk og fiske	Middels	Liten	<i>D6. Ved utbygging ovenfor vandringshinder skal man være restriktiv med å tillate utbygginger som kan forringe fiskebestander og fiske nedstrøms.</i> Avbøtende tiltak: ivareta gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk.
Landskap	Liten	Liten	<i>G4. I fjordlandskap med middels og liten verdi skal man være varsomme med å tillate utbygging.</i> Avbøtende tiltak: Landskapsmessig tilpasning og minstevannføring
Friluftsliv	Stor	Middels	<i>I2. I områder med stor verdi for friluftsliv, skal man være restriktive med å tillate utbygging.</i> Avbøtende tiltak: Landskapsmessig tilpasning og minstevannføring
Reindrift	Stor/ middels	Middels	E 1. Det skal <i>ikke tillates</i> utbygginger som kan gi permanente hindringer for viktige flyttleier. Avbøtende tiltak: Fylkesråden ser at tiltaket vil berøre ytterkanten av en flyttlei. Tiltaket må tilpasses slik at det ikke gir permanente hindringer for flytting av rein.
Andre tematiske retningslinjer i småkraftplanen	Liten	Liten	Ingen aktuelle retningslinjer.
Samlet vurdering av konsekvenser for miljø og andre arealbruks-verdier	Middels	Middels/ liten	Dalelva kraftverk tilhører småkraftplanens prioriteringsnivå: <i>Prioriterte med betingelser</i> For dette prioriteringsnivået kan utbygging tillates dersom avbøtende tiltak bidrar til at miljøverdiene ikke reduseres i vesentlig grad, og at det er dokumentert at utbyggingen er samfunnsnyttig.
Vurdering av positive samfunnsvirkninger			
Positive samfunns-virkninger	Fylkesråden ser at utbygging av Dalelva kraftverk vil bidra med ny fornybar energi tilsvarende 5,3 GWh. Fylkesråden vurderer at tiltaket har liten samfunnsnytte.		
Konklusjon			
Fylkesråden vil anbefale NVE at det blir gitt konsesjon til Dalelva kraftverk. Tiltaket må tilpasses slik at det ikke gir permanente hindringer for flytting av rein. Det er også viktig at tiltaket ikke får negative konsekvenser for anadrom fisk og hekkende rovfugl.			

Konsekvenser

Saken vil ikke medføre økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø og samiske forhold er beskrevet tidligere i dette dokument.

Vedtakskompetanse

I henhold til delegasjonsreglementets kapittel 3.21, vedtatt i FT-sak 111/12, er fylkeskommunens myndighet til å avgi uttalelse til søknad om konsesjon og fremme innsigelse til vannkraftverk på inntil 10 MW delegert til fylkesrådet.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Med bakgrunn i *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, anbefaler fylkesrådet at det blir gitt konsesjon for bygging av Dalelva kraftverk. Det forutsettes at tiltaket tilpasses slik at det ikke gir permanente hindringer for flytting av rein.
2. Dersom det blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med Vannforskriftens § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
 - b. Anleggsperioden må legges utenom hekketiden for rovfugl.
 - c. Sikre at tiltaket ikke får negative konsekvenser for anadrom fisk.
 - d. Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.
 - e. Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.
 - f. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.

Bodø den 03.09.2013

Hild-Marit Olsen

fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse

sign

11.09.2013 Fylkesrådet

FRÅD-199/13

Vedtak

Innstillingen vedtatt